

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

مددیار خانواده معتمد

گروه شغلی

خدمات آموزشی

کد ملی آموزش شغل

۳	۴	۱	۲	۳	۰	۴	۹	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۱/۳۹/۲
۵۳۳۹/۲

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۸۹/۶/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۵۳۲۹/۲

شروع اعتبار : ۸۹/۶/۱

پایان اعتبار : ۹۴/۶/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته خدمات آموزشی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
جمعیت خیریه تولد دوباره
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان تهران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	آقای فروهر تشویقی	سیکل	-	
۲	آقای عباس دیلمی زاده	کارشناسی ارشد	آمار	
۳	آقای دکتر رابرت فرنام	دکتر	اعصاب و روان	
۴	خانم معصومه معارف وند	دکتر	مددکاری اجتماعی	
۵	آقای دکتر مصطفی اقلیما	دکتر	علوم اجتماعی و توسعه	
۶	خانم منظر رزاقی	کارشناسی ارشد	جامعه شناسی	
۷	آقای یوسف کشاورز	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	
۸				
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۴				
۱۵				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : مددیار خانواده معتاد

شرح شغل: این شغل از حوزه خدمات آموزشی است. وظایف این شغل عبارتند از: آموزش و آگاهسازی خانواده به منظور پیشگیری از اعتیاد ، آموزش به خانوادهها در مورد چگونگی برخورد با فرد معتاد ، مشاوره به خانواده دارای فرد معتاد در زمینه درمان ، راهنمایی خانوادهها به سیستمهای حمایتی و مراقبتی ، مددیاری و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره به خانوادههایی که یکی از اعضای آنها در کانونهای بازپروری ، آگاه سازی درباره رفتارهای پرخطر به منظور پیشگیری از بیماریهای ویروسی می باشند ، آگاهسازی افراد در زمینه عوامل مؤثر بر اعتیاد از، راهنمایی خانوادهها به سیستمهای حمایتی و مراقبتی را به دست میآورد. همچنین این شغل با سازمانها و نهادهای متولی آسیبهای اجتماعی از قبیل سازمان بهزیستی و شهرداری در ارتباط میباشد.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : دیپلم

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد :-

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش	: ۱۸۶ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۶۱ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۲۵ ساعت
- کارورزی	: -
- زمان پروژه	: -

شیوه ارزشیابی

۱- آزمون نظری ۲۵٪

۲- آزمون عملی: ۶۵٪

۳- اخلاق حرفه ای: ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان

لیسانس (جامعه شناسی، روان شناسی و علوم تربیتی، مشاوره و ...) و دارا بودن سابقهی پژوهشی و اجرائی در حوزهی اعتیاد

استاندارد شغل □

– شایستگی های □ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱.	توانایی آگاهسازی خانواده به منظور پیشگیری از اعتیاد
۲.	توانایی آموزش به خانوادهها در مورد چگونگی برخورد با فرد معتاد
۳.	توانایی ارائه مشاوره به خانواده دارای فرد معتاد در زمینه درمان
۴.	توانایی ارائه مشاوره فردی در زمینه پیشگیری اعتیاد به خانوادهها
۵.	توانایی مددیاری و راهنمایی و مشاوره به خانوادههایی که یکی از اعضای آنها در کانونهای بازپروری می باشند.
۶.	توانایی آگاه سازی درباره رفتارهای پرخطر
۷.	توانایی آگاهسازی افراد در زمینه عوامل مؤثر بر اعتیاد
۸.	توانایی راهنمایی خانوادهها به سیستمهای حمایتی و مراقبتی
۹.	
۱۰.	
۱۱.	
۱۲.	

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی آگاه‌سازی خانواده به منظور پیشگیری از اعتیاد
	جمع	عملی	نظری	
	۲۸	۲۰	۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی اقلیما، مصطفی و راهب، غنچه (۱۳۸۵): مددکاری فردی؛ کار با فرد، تهران، نشر دانژه، چاپ دوم. نوری، رویا (۱۳۸۸): آموزش مشاوران خانواده، جزوه درسی چاپ نشده				دانش : - مشاوره، روان درمانی و مددکاری - اصول مشاوره - انواع مشاوره (مشاوره هم‌سنگ، مشاوره ایجاد انگیزه، مشاوره مراحل تغییر...)
			۲	- ویژگی‌های مشاور
			۲	
			۲	
			۲	
			۲	
				مهارت : - ارائه انواع مشاوره به خانواده‌های معتادانی که قصد ترک مصرف اعتیاد آور را دارند - روان درمانی و مددکاری
		۱۰		
		۱۰		
				نگرش : - حفظ حریم خصوصی مراجعہ کنندگان - رعایت رازداری - عدم ارائه مشاوره غیرعلمی - عدم مشاوره به بهبود یافته‌ها
			ایمنی : -	
			توجهات زیست محیطی : -	

استاندارد آموزش
– برگی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۲۳	۱۵	۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی جمعیت خیریه تولد دوباره (۱۳۸۶): پکیج فرهنگی خانواده‌ها، پکیج آموزشی چاپ نشده اقلیما، مصطفی و راهب، غنچه (۱۳۸۵): مددکاری فردی؛ کار با فرد، تهران، نشر دانژه، چاپ دوم.				دانش :
			۲	– مهارت های ارتباطی
			۲	– Lid Visit (تغییر نگرش)
			۲	– کنترل احساسات
			۲	– برقراری ارتباط و همدلی
				مهارت :
			۵	– ارتباط با خانواده برای هدایت فرد معتاد برای ترک مصرف
			۵	– کنترل احساسات
			۵	– یاد دادن راه های برقرار ارتباط با معتاد خانواده ها
				نگرش :
			–	
			–	
			ایمنی :	
			–	
			توجهات زیست محیطی :	
			–	

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی مشاوره در زمینه پیشگیری از اعتیاد به افراد خانواده‌ها
	جمع	عملی	نظری	
	۲۳	۱۵	۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی اقلیما، مصطفی و راهب، غنچه (۱۳۸۵): مددکاری فردی؛ کار با فرد، تهران، نشر دانژه، چاپ دوم.	۲	۲	۲	دانش : - انواع پیشگیری - ویژگی های فردی افراد خانواده - انواع مشاوره (مشاوره هم سنگ، مشاوره ایجاد انگیزه، مشاوره مراحل تغییر...) - ویژگی های مشاور
	۵	۵	۵	مهارت : - آگاه سازی سایر افراد خانواده از خطرات اعتیاد - ارائه مشاوره به خانواده های دارای عضو معتاد - ارائه انواع مشاوره به خانواده های دارای فرد مصرف کننده
				نگرش : - حفظ حریم خصوصی مراجعہ کنندگان - رعایت رازداری - عدم ارائه مشاوره غیرعلمی
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

– برگی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی مددباری و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره به خانواده‌هایی که یکی از اعضای آنها در کانونهای بازپروری می باشند
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۰	۷	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی				دانش : - انواع درمان‌های اعتیاد - برنامه‌های درمانی غیر دارویی - برنامه درمانی - آشنایی با انواع روش‌های درمانی دارویی و غیر دارویی (سم‌زدایی، درمان نگهدارنده، درمان‌های پیشگیری از عود، سرپایی، نگهداری ...) - روش درمانی پرهیز مدار و ایمان مدار (پروتکل درمانی پرهیز مدار و ایمان مدار) - روش های درمانی، واقعیت درمانی، پیشگیری از عود - تاثیر عوامل مذهبی در کاهش اعتیاد
تشویقی، فروهر (۱۳۸۷): عطش برای آزادی، تهران، فروهر تشویقی، چاپ سوم.			۱	
تشویقی، فروهر (۱۳۸۸): کتاب راهنما، تهران، فروهر تشویقی.			۱	
تشویقی، فروهر (۱۳۸۵): مداخله، تهران، انتشارات راه رشد، چاپ دوم.			۱	
جمعیت خیریه تولد دوباره (۱۳۸۵): پروتکل درمانی پرهیز مدار و ایمان مدار.			۱	
		۲		مهارت : - شناسایی مشکلات خانواده‌های معتادان - ارجاع صحیح و مهارت‌های وابسته به آن - به کارگیری پروتکل درمانی ایمان‌مدار- پرهیزمدار - به کارگیری روش سم‌زدایی و درمان نگهدارنده - یاری رسانی برای پیشگیری از بازگشت معتاد (عود)
		۲		نگرش : - توجه به بیماری بودن اعتیاد - توجه به بازگشت پذیر بودن اعتیاد - همراهی کامل با معتاد
		۲		ایمنی : -
		۲		توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی آگاه سازی در باره رفتارهای پرخطر
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۲۰	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک فرنام، رابرت (۱۳۸۵): بیماریهای اعتیاد آور، جزوه درسی، چاپ نشده. فرنام، رابرت (۱۳۸۵): HIV- AIDS، جزوه درسی، چاپ نشده. فرنام، رابرت (۱۳۸۵): آشنایی با مواد مورد سوء مصرف، جزوه درسی، چاپ نشده.			۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۵ ۵ ۵ ۵	دانش : - بیماری‌ها، مشکلات و مسائل اجتماعی همراه با اعتیاد و انواع شیوه‌های درمان آن‌ها - اختلالات همراه نظیر اختلالات اضطرابی، افسردگی - مشکلات رفتاری همراه Sexstual Addiction، پر خوری و ... - مسائل اجتماعی ناشی از اعتیاد - بیماری‌های همراه مهارت : - بکارگیری شیوه های درمان مناسب با مشکلات و مسائل اجتماعی همراه اعتیاد - بکارگیری روش مناسب در مواجهه با اختلالات اضطرابی و افسردگی - برخورد مناسب با مشکلات رفتاری همراه با اعتیاد از قبیل پر خوری و ... - کمک به مسائل اجتماعی ناشی از اعتیاد نگرش : - - - ایمنی : - توجهات زیست محیطی : -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی آگاه‌سازی افراد خانواده در زمینه عوامل مؤثر بر اعتیاد
	جمع	عملی	نظری	
	۴۵	۳۰	۱۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی وایت فیلد، چارلز (۱۳۸۱): هم وابستگی، رهایی از وضعیت بشری، ترجمه حسام الدین معصومیان شرقی، تهران، انتشارات فارابی حکیم. برادشاو، جان: تحلیل سیستمی خانواده، ترجمه مهدی قرچه داغی.				دانش : - مبانی و تاریخچه Codependency - تئوری‌های چگونگی پیدایش Codependency - عوامل و پیش‌زمینه‌ها - شاخص‌های هم‌وابستگی - نقش‌های اعضای خانواده‌های هم‌وابسته - مهارت‌های درمان هم‌وابستگی - شجره‌نامه - خوددرمانی، گروه درمانی – تفاوت‌های خانواده سالم – ارزیابی روند بهبودی
				مهارت : - کمک به معتادان در رهایی از وابستگی به مواد مخدر - مراقبت هنگام عود (بازگشت به مصرف) - بررسی عوامل هم‌وابسته به مصرف مواد مخدر -
				نگرش : -
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی راهنمایی خانواده ها به سیستم های حمایتی و مراقبتی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۵	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لب تاپ تخته وایت برد پرده نمایش اسلاید ویدئو پروژکشن ماژیک جزوه درسی اقلیما، مصطفی و راهب، غنچه (۱۳۸۵): مددکاری فردی؛ کار با فرد، تهران، نشر دانژه، چاپ دوم. رزاقی، منظر (۱۳۸۷): آسیب شناسی اجتماعی جزوه درسی چاپ نشده			۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱	دانش : - مسائل حقوقی - سازمان های حمایتی - اصول ارجاع صحیح - کارکردهای نهادهای حمایتی - انواع سیستم های حمایتی و مراقبتی
				مهارت : - ارجاع به نهادهای حمایتی مرتبط - برقراری ارتباط منظم با نهادهای حمایتی - همکاری با سیستم های حمایتی و مراقبتی
				نگرش : - مسئولیت پذیر بودن در برابر مشکلات - انعطاف پذیر بودن در برابر مشکلات -
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	لب تاپ	۱ دستگاه	
۲	ویدئو پروژکشن	۱ دستگاه	
۳	پرده نمایش اسلاید	۱ عدد	
۴	ماژیک	۳ رنگ مختلف	
۵	تخته وایت برد	۱ عدد	
۶	کاغذ	یک بسته	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

شرح	ردیف
✓ اقلیما، مصطفی (۱۳۸۲): کار با گروه: شناخت، پویایی، درمان، تهران، انتشارات اسپند هنر ✓ اقلیما، مصطفی و راهب، غنچه (۱۳۸۵): مددکاری فردی کار با فرد، تهران، نشر دانژه، چاپ دوم. ✓ برادشاو، جان: تحلیل سیستمی خانواده، ترجمه مهدی قرچه داغی. ✓ تشویقی، فروهر (۱۳۸۵): مداخله، تهران، انتشارات راه رشد، چاپ دوم. ✓ تشویقی، فروهر (۱۳۸۷): عطش برای آزادی، تهران، فروهر تشویقی، چاپ سوم. ✓ تشویقی، فروهر (۱۳۸۸): کتاب راهنما، تهران، فروهر تشویقی. ✓ تشویقی، فروهر و کافی، همایون (۱۳۸۵): قدمهای وابستگی، جزوه درسی چاپ نشده ✓ جمعیت خیریه تولد دوباره (۱۳۸۵): پروتکل درمانی پرهیز مدار و ایمان مدار. ✓ رزاقی، منظر (۱۳۸۷): آسیب شناسی اجتماعی، جزوه درسی چاپ نشده. ✓ رفیعی، حسن و دیگران (۱۳۸۷): روشهای تحقیق بین رشتهای در اعتیاد و سایر مشکلات و انحرافات اجتماعی، تهران، نشر دانژه ✓ فرنام، رابرت (۱۳۸۵): HIV-AIDS، جزوه درسی، چاپ نشده. ✓ فرنام، رابرت (۱۳۸۵): آشنایی با مواد مورد سوء مصرف، جزوه درسی، چاپ نشده. ✓ فرنام، رابرت (۱۳۸۵): بیماریهای اعتیاد آور، جزوه درسی، چاپ نشده. ✓ محضری، کامبیز (۱۳۸۵): انواع مواد مخدر، جزوه درسی، چاپ نشده. ✓ وایت فیلد، چارلز (۱۳۸۱): هم وابستگی، رهایی از وضعیت بشری، ترجمه حسام الدین معصومیان شرقی، تهران، انتشارات فارابی حکیم.	۱
نرم افزار powerpoint:	۲
کامپیوتر	۳